

Patarimai, kaip saugiai elgtis elektroninėje erdvėje

- Kruopščiai apgalvok, kokią informaciją apie save nori pateikti. Nesidalink asmenine informacija internete apie save, savo draugus ir šeimą, pvz., neviešink savo ar kitų namų adreso, telefono ir kt. Yra žmonių, siekiančių pasipelnyti neteisėtai pasinaudodami kitų žmonių asmenine informacija, pvz., komerciniais tikslais.
- Atsakingai pasirink savo vartotojo vardą. Provokuojantis vartotojo vardas (pvz., „seksiukė“) gali iššaukti kitų neigiamą reakciją, priekabiavimą, patyčias.
- Nesusitik su nepažįstamu internetiniu draugu be tėvų leidimo. Geriausiai, kad į susitikimą Tave lydėtų suaugęs, kuriuo pasitiki. Nepamiršk, kad niekada nežinai, kas iš tikrųjų yra Tavo internetinis draugas.
- Ignoruok įtartinus laiškus / žinutes, gautas tiek iš nepažįstamų, tiek iš draugų. Kartais tokiu būdu internete plinta virusai.
- Jeigu elektroninėje erdvėje susidūrei su informacija, kuri Tave gąsdina, verčia jaustis nepatogiai, informuok apie tai tėvus / mokytojus arba pranešk „Karštajai linijai“ (formą galima užpildyti www.draugiskasinternetas.lt).
- Venk skelbti virtualioje erdvėje, siųsti kitiems žmonėms savo nuotraukas, vaizdus. Atmink, kad internetas yra viešas informacijos šaltinis.

- Pasirūpink savo reputacija, neviešink informacijos, kuri gali sugadinti Tavo įvaizdį.
- Neatsiliepk į grubias, žeidžiančias žinutes, išsaugok jas ir parodyk tėvams/mokytojams.
- Netikėk viskuo, ką randi internete. Dažnai informacija viešoje erdvėje nėra filtruojama, todėl galima susidurti su neteisingais, klaidinančiais faktais.
- Nenaudok savo asmeninio elektroninio pašto adreso prenumeratams, elektroniniams pirkimams. Šiam tikslui susikurk atskirą elektroninio pašto dėžutę.
- Elektroninėje erdvėje elkis pagarbiai – nežeimink ir nesityčiok iš kitų. Gali atrodyti, jog toks elgesys kitų nežeidžia: „tai tik žaidimas“, „visi taip daro“. Tačiau patyčios tiek realiame, tiek virtualiame gyvenime skaudina kitą žmogų.

Vaikų linija

116 111 www.vaikulinja.lt

Iš dalies finansuojama
Europos Sąjungos

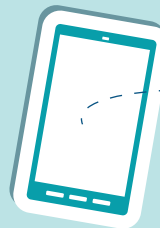
draugiskas
internetas

ITC

Nerimauji dėl to,
kas vyksta internete?

Ar žinai, kaip saugiai elgtis?

Kompiuteriai ir mobilieji telefonai padeda keisti informacija, bendrauti su draugais, susipažinti su naujais žmonėmis ir kitaip smagiai leisti laiką. Tačiau virtualioje erdvėje taip pat gali slypėti įvairių pavojų.

Pagalvok, ar teko susidurti su tokiomis situacijomis, kai:

- Internetė matei informaciją, kuri Tave išgąsdino, sukėlė baimę ar kitus neigiamus jausmus.
- Tave įžeidinėjo virtualioje erdvėje, rašė nemaloniais žinutėmis, grasino ar kitaip tyčiojosi iš Tavęs.
- Virtualioje erdvėje paplito Tavo asmeninė informacija, pvz., nuotraukos, kurių nenorėjai rodyti viešai.
- Buvo pavogti Tavo prisijungimo duomenys ir kažkas pasinaudojo Tavo vardu, dangstydamas savo blogą elgesį.
- Išplatintai vaizdus, dėl ko vėliau gailėjaisi, nes jie greitai paplito virtualiame tinkle.

Tokiais ir panašiais atvejais gali kilti įvairių sunkių jausmų, todėl labai svarbu kreiptis pagalbos į žmones, kuriais pasitiki.

Kartais bendraujant virtualioje erdvėje gali kilti įvairių klausimų, abejonių.

Pagalvok, ką darysi, jei:

Internetinis draugas siūlo susitikti? Į susitikimą eisi:

- vienas(-a), juk esate draugai
- kartu su suaugusiu, nes tik taip saugiausia
- kartu su bendraamžiu, nes taip drąsiau

Geriausias draugas prašo pasakyti savo prisijungimo prie elektroninio pašto slaptažodį?

- pasakysi, juk tai yra Tavo geriausias draugas
- niekam nedalini savo slaptažodžių, saugai juos savo užrašų knygutėje
- niekam nedalini savo slaptažodžių, kruopščiai saugai juos kitiems neprieinamoje vietoje

Mylimas vaikinys prašo Tavęs atsiųsti intymias nuotraukas?

- nedrąsu, bet persiūsi, nes juo pasitiki
- pasiūlysi pirma atsiųsti savo, o po to jau žiūrėsi
- nesiūsi nuotraukų ar kitų panašių vaizdų

Pokalbių kambaryje Tave užkalbino nepažįstamas suaugęs asmuo?

- aktyviai įsitrauksi į susirašinėjimą
- atsargiai paklausi, ko jis nori, nes įdomu
- užblokuosi siuntėją ir pasakysi saugusiam

Pamatei informaciją, kur yra tyčiojama iš kitų, žeminami kiti žmonės?

- persiūsi informaciją draugams
- jeigu informacija juokinga, paspausi „like“
- praneši apie netinkamą turinį „Karštajai linijai“ www.draugiskasinternetas.lt

Neskubėk priimti sprendimo, pasitark!

- Skambink į „Vaikų liniją“.

*Jeigu abejoji dėl savo saugumo, esi pasimetęs, jautiesi tarsi patekai į „spąstus“ internete ir nori pasitarti, kaip elgtis, visada gali kreiptis į „Vaikų liniją“ neskambant telefonu numeriu **116 111** arba www.vaikulinija.lt. Tarnybos konsultantai ne tik kartu su Tavimi ieškos situacijos sprendimo, bet galės suteikti reikiamą informaciją apie saugumą internete.*

Mums rūpi Tavo saugumas

